

FOLK OG LAND

NR. 19 — 15. ÅRGANG

LØRLDAG 28. AUGUST 1965

LØSSALD 1 krone

Fru Ase Storsæter
Middelen 21 B

Kan sannheten varig undertrykkes?

AV ADVOKAT SVERRE HELLIKEN

II.

I avsnitt I mener jeg å ha påvist det ingen krig var etter totalkapitulasjon 9/6-40 og våpenstillstand 10/6-40 for verdenskrigens varighet.

Jeg skal her påvise et enkeltstående tilfelle av ugyl-dighet som enhver selv kan kontrollere. Det gjelder fal-sumet om «Elverumsfullmakten». Den dag idag ut-legges den som hjemmel for de eksile anordninger tiltross for at den siden offisielt er dementert.

Da Gr.l. § 49 bestemmer: «Folket udøver den lovgiven-de Magt ved Stortinget» skal der meget til for at en flyktet regjering skal kunne opptre som lovgiver fra ut-landet overfor dem som ble hjemme under rasjonering og andre ubehageligheter. Vår professor i folkerett, Frede Castberg, skrev i 1945, i «Norge under Okkupasjo-nen», s. 49, at «landets lov-lige regjering er på sin side avskåret fra å gi bindende direktiver for innbyggerne i landet, for så vidt angår de-res forhold i det besatte om-råde». Det er både norsk og internasjonal rett. Ser man så på stortingsforhandlingen 9. april 1940 i Elverum i Stor-tingstidende for 1945 (s. 749) finner man stortingsre-presentantenes uttalelser. Enhver kan se at den korrigerte ordlyd ikke inneholder noen klar full-makt, hvor Stortinget dele-gerer sin lovgivningsrett til Regjeringen. Men Høyeste-rett uttaler i R. M. B. nr. 3, s. 2: «Forslaget må anses vedtatt av Stortinget». Det

Advokat Helliksen.

er imidlertid bare en tolkning av noe som er dementert av alle stortingspresidentene, jfr. Dokument nr. 5 (1945). De-mentiet har imidlertid ikke vært effektivt. Det sees at den ene etter den annen fremdeles påberoper seg «Elverumsfullmakten» nå, 25 år etter, og henholder seg bl. a. til Høyesteretts tolkning. Dr. philos. H. O. Christo-phersen hadde en artikkel i Aftenposten for 5/7-65, fort-satt s. 15, der han hevder: «Vårt legitime styre hvilte i 1940 - som senere under krig-en - på tre pilarer: Kongen, regjeringen og den Elve-rumsfullmakt som var regje-ringens statsrettslige grunn-vold». I Aft. 8/7-65 nevner han «den Elverumsfullmakt som var det konstitusjonelle grunnlag for deres virksom-het i London».

Hvis man leser Stortings-forhandlingene i Elverum 1940 slik de er korrigert i Stortingstidende for 1945

og i Dokument nr. 2 (1945) så sees det at etter bemerkninger fra Førre og Stray berikket presidenten den uttalelse som er blitt utlagt som «Elve-rumsfullmakten», slik: «Pre-sidenten: Det er en helt rik-tig bemerkning, og Stortin-get bekrefter alene ved sin beslutning den generelle ad-gang til å gi provisoriske an-ordninger som Regjeringen har i den tid da Stortinget ikke er samlet». (Uthevelsen er min). Det er det motsatte av fullmakt, snarere et direk-tiv om lojalitet. Som konsta-tering av det vanlige og en følge av Gr.l. § 17 var voter-ing overflødig. § 17 bestem-mer «dog maa de (anordnin-gene) ikke stride mod — de af Stortinget givne Love». «De gjælde provisorisk til næste Storting». I London ble provisoriske anordninger vedtatt til endring av stor-tingsgiven lov og Grund-lov, og disse ulovligheter ble anvendt av domstolene ved dødsdommen over Haaland 16/7-45 der ikke kunne an-vendes på foranliggende handlinger iflg. strfl. § 3 og Gr.l. § 97: «Ingen Lov maa gives tilbagevirkende Kraft». Følgelig ugyldighet også av den grunn at provisoriet var utløpet.

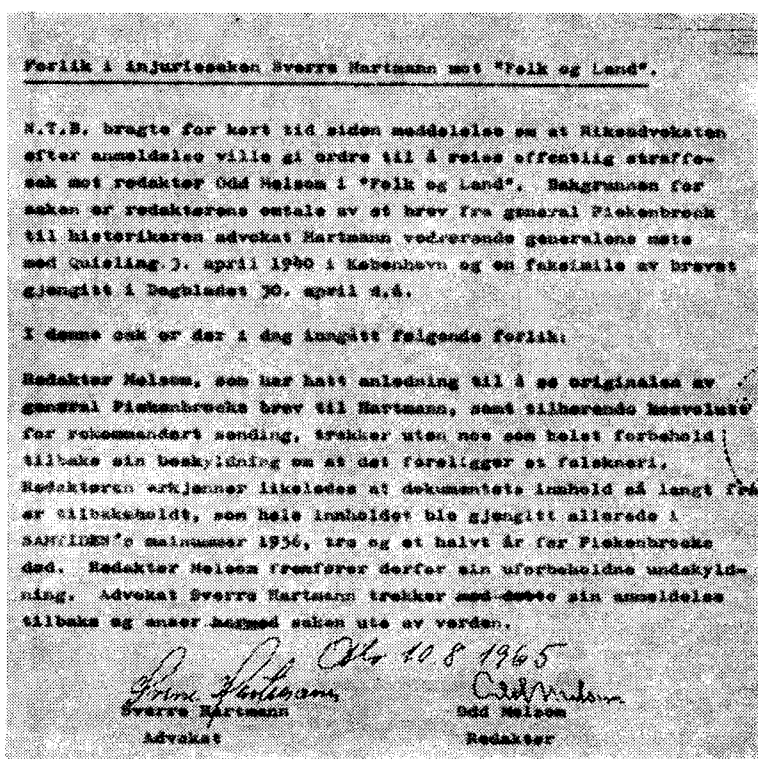
Dette avgjørende stortings-vedtak 9/4-40 i Elverum om den «generelle» Gr.l. § 17 var faldt ut i referatet for 1940, som var ufullstendig, men er altså korrigert i 1945. Høyesteretts, Regjeringens, stor-tingsrepresentantenes og ok-kupantenes anførsler på ba-sis av det feilaktige har selv-følgelig ingen verdi overfor det korrigerte referat av faktum. Enhver kan selv konstatere hva der er sannheten f. eks. ved å lese hele refe-ratet av Stortingsforhand-lingene 1945 (s. 749) i Stor-tingstidende for 1945 i No-belinstitutets lesesal. I U. B. må man imidler-tid be om Stortingstidende 1945 av sekretæren fra en ekstra lovsamling. I den or-dinære er dette hefte blitt fjernet av uberettigede.

Jeg nevner også at det of-fisielle dementi av «Elve-rumsfullmakten»

Forts. side 8

Forlik i Sverre Hartmanns injurieresøksmål mot FOLK OG LAND

Redaktør Melsom gjentar at vi ikke beskylder Hartmann for falskneri.

Forliket er undertegnet av begge parter.

Som våre lesere vil erindre inneholdt «Folk og Land» i sitt nr. 14 for 29. mai 1965 en artikkel av signaturen «Siegfried» betitlet «Fablen om Quislings militære for-ræderi». — Er Sverre Hartmanns Piekenbrock-brev et falskneri? Bakgrunnen for den der reiste tvil om brevets ekthet var ortografiske feil i teksten, bl.a. at den tyske ge-neral hadde skrevet «Wiederstand» istedenfor Wider-stand».

I et efterfølgende nummer 16 for 26. juni tok vi inn et motinnlegg fra signaturen «Ø» hvori det bl.a. var an-

ført at «Man må selvsagt ha lov til å være uenig med Sverre Hartmann i hans tolkning av de dokumenter han fremlegger, — — — Intet av dette gir imidlertid grunnlag for å trekke Sverre Hartmanns personlige hederlighet i tvil». I en redaksjonell «hale» til dette innlegg understreket vi at «det gir oss foranledning til å rette på en misforståelse som tydeligvis har gjort seg gjeldende hos innsenderen — og da kanskje beklageligvis hos flere. — Når det i «Folk og Land» er reist spørsmål om hvorvidt Hartmanns Pie-
Forts. side 6

Okkupasjonsavtalen med Sovjet undertegnes.

Brevet som bekrefter Quislings svik Ekte

Erkjenner «Folk og Land»-redaktøren i uforbeholden unnskyldning til historikeren Sverre Hartmann

Som dropper injurieresøksmålet mot nazi-organet

Dagblad-kronikken som sam-tidshistorikeren, advokat Sverre Hartmann, skrev den 30. april i år fikk nazi-organet Folk og Land til å lure på om det brevet i faksmille fra den tyske generalen, Hans Piekenbrock, som kronikken var ut-styrt med, kunne være et fal-sum, — og det i en slik form at

Hartmann fant å måtte gå til injurieresøksmål mot avisen. Men nå har partene forliket seg etter at Land og Folks ansvar-lige redaktør, Odd Melsom, har hatt høve til å lese brevet i original og overbevise seg om at det er autentisk.

Hartmanns initiativ fikk rike-

Slik forbedret DAGBLADET den.

Fanebust antyder straffesak mot justisminister og riksadvokat

I en ny brosjyre «Politistaten anerkjent i dølgsmål».

Den utrettelige og ukuelige Toralf Fanebust har sendt ut en ny trykksak etter at «protokollkomiteen har innstillet og Odelstinget har talt, og enstemmig frifunnet de anklagede i stenogramboksaken som dermed skulle være begravet og min åpne anklage død og maktesløs.»

Den nye trykksak kan sikkert fåes av interesserte som skriver til Fanebust under adresse: Sandnes. Her skal foreløpig bare nevnes at Fanebust ingenlunde har i sinne å gi seg. Han skriver i tilknytning til det vi gjengav foran:

«Det må derfor virke som et sjokk både på de anklagede og de enstemmige at saken tvert imot syner seg å være reist på høykant for første gang siden denne kriminaliteten gikk for seg og prinsippene om rettssikkerhet og trykkefrihet ble trampet ned sommeren 1947. — Og hvordan kan så dette sjokkvirkende værømslag forklares?

— Det har seg enkelt nok slik at Protokollkomiteen med takk har tatt imot mengder av dokumenter som det har passet de anklagede storveies å sende inn — etter at alt var finsilet, først av den anklagede riksadvokat, og dernest av den hovedansvarlige justisminister som begge fikk bolte seg i disse stillinger i egen sak.

Mot denne bakgrunn må det forståes at det i løpet av femten måneder ikke lyktes komiteen å fremskaffe ett eneste bevis som er kommet for en dag i og med innstillingen som ble vedtatt av det enstemmige Odelsting.

Bevismaterialet som lå til grunn for den til dels hissige debatt både i komiteen og i Odelstinget, hadde det heldigvis lyktes meg å skaffe til veie.

At riksadvokat og justisminister gjorde sitt aller beste for å bortforklare dette materiales verdi, er lett forståelig. Mindre tiltalende er det at det delvis må være gjort mot bedre vitende. Jeg tenker på blånektningen av gjort gjerning ved Stavanger Politikammer.»

Vi kan ikke skjønne annet enn at justisministeren og den riksadvokat som ellers er så nidkjær når det gjelder «almene hensyn» må gå til aksjon mot Fanebust slik at denne sak kan bli klarlagt på en tilfredsstillende måte.

Men i motsatt tilfelle, skriver Fanebust, er situasjonen denne:

«Mange spør hvordan jeg videre vil gripe saken an? Med deler av politiet, påtalemyndigheten, justisdepartementet, regjering og storting og den inhabile Eidsivating lagstol imot meg, vil det ikke være noen

søndagsjobb å gjøre opp med staten og de store gutta.

Men at jeg vil «gripe saken an» på ramme alvor, det er hevet over tvil. Og tross alt er det bare ett de henger igjen på: den fullstendig manglende etterforskning. Av den grunn kan det bli nødvendig å gå til straffesak. Og straffen ligger i en situasjon som denne, selvsagt ikke i fengslene, men i avsløringsene.»

Så får en da avvente det som måtte komme — fra den ene eller den annen side.

Aftonrödnad och Morgonbrand

Den svenske kyrkoherde Victor Vallberg, som våre lesere vil ha stiftet bekjentskap med i endel artikler i FOLK OG LAND er fremdeles trass i sine 94 år i full vigør og har sendt ut en ny liten bok i tillegg til sine mange tidligere. Den heter som overskriften viser og har som undertittel «På gränsen mellan tidevarven». Boken er kommet på Litteraturförlaget.

Vallberg har tidligere sendt ut ca. 60 bøker og skrifter og han hører ingenlunde til de teologer som trækker bare de gamle stier. Titlene på noen av hans mange skrifter viser det: «Människokunskap», «Kan människosläktet fortleva?», «Kristendomens Forntid — Nutid — Framtid», «Frenologisk Psykologi», «Den okända Människan», «Syner — Uppenbarelsen — Förutsägelser — Profetior» m. v.

Forlaget anfører følgende, som vi kan underskrive, om forfatterens siste bok: «Man skulle kanskje vänta att denne ej kan vara annat än en förtorkad gren på kunskapsens träd. Läsningen kommer helt visst att ge et annat intryck, synnerligast då man finner så mycket i samband med det för något år sedan utkomna franske sammanfatningsverket «Le Matin des Magiciens» (Trollkarlarnas morgon).

Här möta vi inte bara dagsfriskt och vårfriskt nutidsliv utan även så livsfriska og nya, i vissa fall även gamla sanningar, att nutidens officiella «magiciens» såväl på det religiösa som på det vetenskapliga området inte ens våga upptaga dem till offentlig, saklig debatt och prövning».

Vallberg er i det hele tatt et interessant bekjentskap i en tid da de kristne kirker nærmest virker som størket lava.

To jubileer

Når vår 3dje statsmakt — høyesterett — jubilerer med 150 år, burde man kunne vente noe mer pompøst og høytidelig enn den forestilling som ble skjermssendt jubileumsdagen.

Begivenheten ble også betydelig redusert ved tekniske unoter, som lydforstyrrelser og bilder i sjøgang. Forsåvidt helt i stilen når en betenker den skurrende og gyngende grunn vårt rettsvesen nødvendigvis må befinne seg på etter 1945 med lover gitt med tilbakevirkende kraft og kollektivt økonomisk ansvar for et politisk partis medlemmer. Begge lover tidligere uhorste foreteelser i norsk rettshistorie. Også passive medlemmer ble ranet, til og med etter døden. En moderne form for likplyndring og i statlig regi!

Den manglende stil i forbindelse med det såkalte rettsoppgjør kan suppleres med hurtigrettergangen og hurtighenrettelsen av Vidkun Quisling på Akershus slott, og de mange festligheter som er blitt avholdt på samme henrettelsessted i tiden etter denne henrettelse. Og det på høyoffisielt plan! En slags danse macabre festligheter.

Begivenhetene i Tinghuset ble åpnet for et fåtallig publikum av høyesterettsjustitiarius Terje Wold. Wold viet meget av sin tale til «ungdomskriminaliteten etter krigen» (!), og nevnte bare en passant «etterkrigens krevende tid med det tunge, krevende arbeid som da ble pålagt høyesterett.»

Etter våre bitre erfaringer på sjel og legeme kan dette ansvar ikke ha tyngt denne rettsinstans nevneverdig all den tid uhyrlighetene i lover med tilbakevirkende kraft og kollektivt økonomisk ansvar, fremdeles ikke er tilbakekalt. For var det tilfelle, ville mange flere impliserte jurister og politikere ha bukket under i gremmelse over seg selv. Men fysisk kan det tenkes, at avsielsen av massedommene har vært krevende for en høyesterettsdommer og andre dommere.

Det såkalte rettsoppgjør ble altså såvidt berørt av herr justitiarius. Det var vel en bagatell å ta med i jubileums-oversikten at ca 100 000 gode, velmenende landsmenn ble omgjort til en pariakaste med de svære lidelser som dermed, ikke bare ble påført dem selv, men også deres barn og øvrige familie. Barnas tause lidelser i og utenom hjemmet er en synd så stor, at den aldri kan tilgis vår juriststand.

Stortingspresident Langhelle talte som stortingets representant. Han roste høyesterett for den måte den alltid (!) hadde skjøttet sin stilling på! «Høyesterett hadde

Er Vietnam-krigen generalprøve for 3. verdenskrig?

NYE VÅPEN LANSERES AV BEGGE PARTER

I «Deutsche National-Zeitung» klipper vi følgende artikkel av F. Freymann:

En krig som den vietnamesiske blir medregnet i de store krigerske sammenstøt selvom den også lar seg lokalisere. Slike kriger hvori stormakten taler med et alltid prøvekriker hvori både nye våpen og ny taktikk blir prøvet. Det var tilfelle i tidligere tiders kolonialkriger såvelsom i de europeiske småkriger, som for eksempel Balkankrigen der gikk forut for 1. verdenskrig. Før 2. verdenskrig gikk borgerkrigen i

Spania hvori Sovjetsamveldet, Tyskland, Italia, Frankrike og England var implisert. En hel rekke nye våpen ble dengang prøvet og de kom senere til å spille en rolle i 2. verdenskrig, for eksempel troppettransporter med fly, virkningen av antiluftskyts, panserkrigen og ikke å forglemme krigen som «femtekolonne» førte og som i 2. verdenskrig ble berømt som partisankrig.

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Tungebåndene løsner.

En kan mene hva en vil om den demokratiske verdi av de valgkamper som føres her i landet og for den saks skyld naturligvis også rundt i verden ellers, men en må medgi at de iallfall har en forløsende evne til å friske opp politikernes hukommelse og til å løse på de tungebånd som ellers i perioden er så kameratslig bundne. Det som skjer i en valgkamp gir også avslørende glimt av hvor komiske og hule de partipolitiske brødre virkelig er.

Arbeiderpartiet står som kjent dennegang i fare for å måtte gi slipp på sitt mangeårige politiske kvelertak på norsk politisk liv og det er kanskje i desperasjon over dette en opplever at partiets hovedorgan ikke bare begår den taktiske tåpelighet å stille seg i spissen for angrepene på de tidligere NS-folk, men at det til og med drar drabelig i felten mot avdøde Øvre Richter Frich og hans blonde germanske helt Jonas Fjeld! Bladet angriper Helge Erichsens Forlag som har sendt ut den avdøde forfatters «De sorte gribber» i nytt opplag og bringer en rekke rystende sitater om denne 30—40 år gamle «rasehets».

«Heltene - fra Jonas Fjeld til hans minste hjelper -», skriver bladet tennerskjærende «er blonde, blåøyede, «germanske» typer». Og det er naturligvis fælt. «Skurkene er mørke, og gjerne av øst-europeisk avstamning». Og det er kanskje enda verre, skjønt øst-europeerne jo ikke har noen separatbeskyttelse i norsk lovgivning slik en annen folkegruppe har. Aller verst er kanskje dette et Øvre Richter Frich skriver det samme om nordisk-samling og enhet som FOLK OG LAND senere har dristet seg til å fremholde, eller i ARBEIDERBLADETS versjon: «Den største tanke som Nordens første menn har tenkt, syntes å bli virkelighet» og «det bitre fiendskap hadde veket for slektsfølelsens inntrengende tale og alle de små politikeres svake knurren druknet i det store fremsyns overmektige krav». Og ikke nok med det: «Nordens ånd var våknet etter lange tiders dvale», og «Nordens menn» hadde «i store trekk opprisset konturene for det mektige, pansrede forsvarsforbund som skulle betrygge nordgermanerne(!) mot overfallslyster og overgrep». (Utopstegnet er bladets).

Når en vet hva som senere hendte fordi Nordens menn dessverre ikke var våknet, så synes ARBEIDERBLADETS irritasjon noe uforståelig. De må vel i første rekke skyldes dette fryktelige med nordgermanere og denslags.

Hva det så har med valgkampen å gjøre? Jo, i mangel av noe skikkelig å strides om i dagens ensrettede politikk, har ARBEIDERBLADET måttet gripe tilbake til tyvetredve-årene og Øvre Richter Frich, den store germanerforkjemper, var medarbeider i den AFTENPOSTEN som idag er blitt så politisk tannløs at det ikke er mulig å finne noe å angripe bladet for. Derfor oppvarmningen av dets forbrytelser fra tyve-tredveårene!

Ellers har de to kamphaner som idag ikke vet hva de skal krangle om oppfrisket uttalelser fra tyve-tredve-årenes gylne tid og de er sannelig til å få forstand av for noen hver. Vi har iallfall gledet oss over de sitater de to blad bringer og gjengir derfor litt av det her:

Einar Gerhardsen i 1925: «Hver maktposisjon vi kan vinne vil gavne oss en dag vi skal gjøre rent bord og feie hele samfundet overende».

Oscar Torp etpar år senere: «Vi kan sette oss som oppgave å sette Stortinget ut av funksjon».

Hertil svarer ARBEIDERBLADET med å sitere bladet «Unge Høyre»: «Forstår man da ikke at Hitlers kamp er en kamp for hele den vest-europeiske kultur og sivilisasjon? Fordi vi forstår det, er det vi følger ham med beundring og

Ærede leser!

Skal det som avslutter en norsk prosess være en dom, må det foreligge som resultat av en habil domstols anvendelse av gjeldende lov og rett. En avslutning av annen opprinnelse må ansues og karakteriseres annerledes, nemlig alt etter omstendighetene enten som et uhell eller som en dumhet, eller som en skurkestrek, eller som en blanding av disse, eller to av disse beklageligheter. En slik avslutning er ikke en dom og bør følgelig ikke kalles en dom. Den er heller ikke en endelig avgjørelse. Den kan fornuftigvis ikke karakteriseres mildere enn som et rettsstridig påbud.

Når et slikt påbud virkelig foreligger og ikke øyeblikkelig oppheves, aller helst under iskold taushet eller skraldende latter, men for eksempel på grunn av maktforholdene i landet får varig eksistens, må det i overensstemmelse med sin natur nødvendigvis gjøre skade. Og det ikke bare materiell og økonomisk, men også mental og moralsk. Det påvirker føle- og tenkemåten hos de mennesker som på annet vis har fått kjennskap til det, og hos de personer som har produsert det og er ansvarlige for det. Det forbitrer, det avstumper, det forherder. Det kan også påvirke folks handlemåte. Den ene forgåelse eller forbrytelse trekker ofte en annen etter seg.

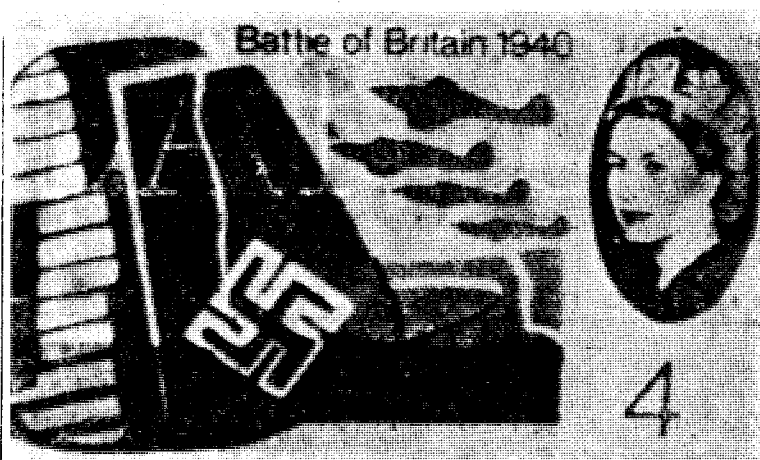
Når et slikt påbud ved sin blotte eksistens gjør så stor skade, hvor meget større skade anretter da ikke en gjennomføring av det, en fullbyrdelse, en eksekusjon?

Hvor mange rettsstridige påbud av denne art har skyldbetyngede politikere, synkvervede jurister og alminnelige lakeier siden 8. mai 1945 forberedt og istandbragt i Norge?

I alle de tilfeller hvor det kan påvises at et slikt påbud virkelig er utfordrigt, enn si hvor det til og med er eksekvert, bør forholdet både av prinsipielle og av praktiske grunner snarest mulig ordnes så det norske folk ikke ytterligere splittes og forsimples. Jo lengere det varer før en ordning finner sted, desto større blir skaden, erstatningen og omkostningene.

sympati. Vi vet at hans kamp er en del av vår kamp, og derfor kan vi ikke annet enn føle takknemlighet for det store han har utført».

Vi venter med spenning på flere valgavsløringer. Det er jo nok å ta av for begge parter.

I den gale verden vi lever i er det blitt stort oppstyr omkring en serie nye britiske frimerker som skal utsendes 13. september. Serien er laget til minne om «Battle of Britain 1940» og forsåvidt er alt vel og bra. På ovenstående gjengivelse ser en imidlertid et tydelig hakekors på et nedskutt fly og så reiser det store hysteriske skriket seg igjen. Protestene er imidlertid blitt avvist, så frimerket kommer altså. Med dronning Elisabeth, hakekors og det hele.

Det avgjørende valg

Et nytt Stortingsvalg står for døren og vil bli bestemmende for år fremover. Balansen mellom Opposisjonen og Arbeiderpartiet er på vippepunktet, og det er nødvendig med hjemmesitternes stemmer for å felle avgjørelsen, derfor får disse ansvaret for resultatet.

Det viktigste spørsmål i dag er hvilken samfunnsordning vil vår nasjon få i fremtiden. Det skulle synes klart at får A-partiet fortsatt anledning til å bestemme utviklingen kommer vi til å oppleve et sosialistisk samfunn, som igjen er det første skritt mot kommunismen!

Tendensen er der, man ser det overalt, og sporene skremmer.

Det var for å hindre en slik utvikling at Nasjonal Samling i sin tid ble stiftet og at våre frontkjempere under krigen satte livet inn.

Seirer A-partiet nå når det har så svake kort på hånden, blir det et virkelig tegn på at

Når våre fiender påstår at et sådant påbud overhodet ikke er utfordrigt, eller at en såkalt dom av denne art aldri er avsagt, hvorfor motsetter de seg da en undersøkelse? Når de innrømmer at det såkalte rettsoppgjør med landsvikerne bare «stort sett» er i orden, hvorfor motsetter de seg da at det blir bragt i full orden?

Hvorledes bør under disse omstendigheter det norske folk både for de nulevende, for efterslekten og for de forurettede skyld reagere?

Hva er grunnen til at det ennå ikke har reagert?

Er det kjennskapet, oppmerksomheten, forstanden eller æresfølelsen som svikter?

Rettsindige leser! Medvirk til at den nødvendige og uundgåelige ordning nu finner sted snarest mulig.

Christian Bekker.

Opposisjonen ikke er handlekraftig nok. Da vil det neppe by seg noen mulighet igjen, og vi må se i øynene at dette parti kommer til å sitte med regjeringsmakten fremover.

Det tragiske i vår situasjon er at vi sosialt og politisk ikke hører hjemme noe sted, men vi er dog norske borgere og kan ved å bruke vår stemmerett kanskje demme opp for den foruroligende utvikling, som vi nå tydelig ser er på rask fremmarsj.

Når spørsmålet om å stemme kommer på tale, er det mange som fastholder det standpunkt at de ikke vil stemme på noe annet parti enn det som programmessig tar opp en revisjon av rettsoppgjøret. De fleste av oss har vel hatt denne innstilling, men det er tydelig at tiden ikke er moden for en slik revisjon. Og spørsmålet blir da om vi kan tenke oss å se stort nok på det til å delta positivt ved dette valg uansett egen fordel. Det vil sikkert ha stor betydning for våre etterkommere.

Det er nok noe i det at de kommende generasjoner skal kjempe selv for sin overbevisning, når den tid kommer. Men vi har plikt til å brøyte veien for dem. Blir vår nasjon bolsjevisert får de ingen anledning til å kjempe.

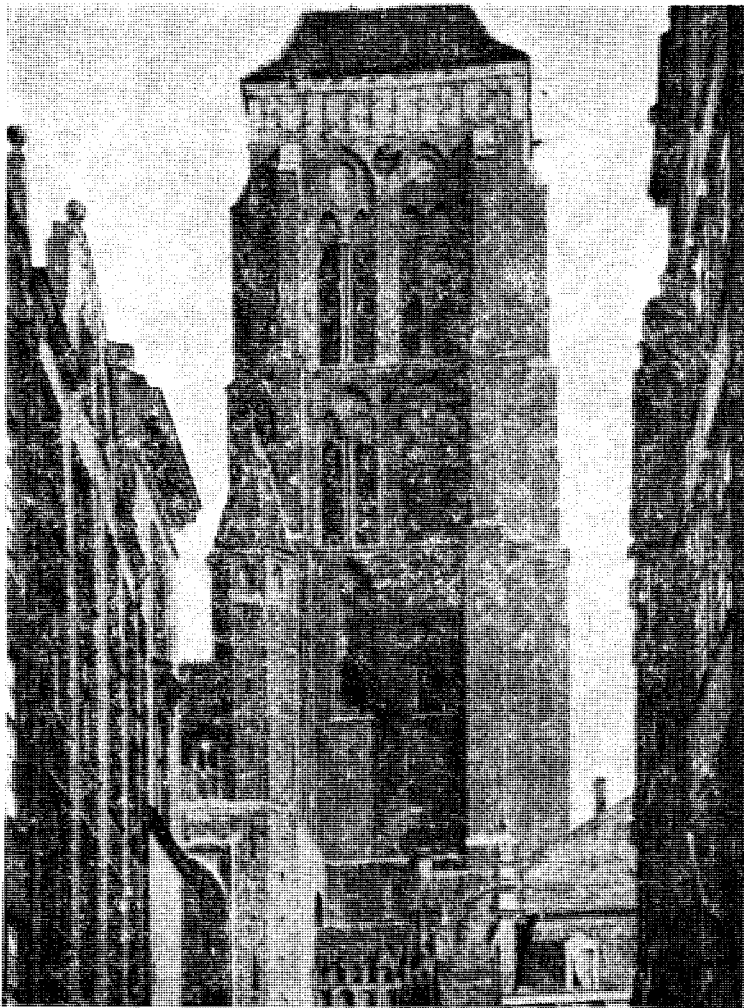
Hvis Opposisjonen kan få anledning til å bevise gjennom en lenger periode at den kan føre landet ut av den nedbrytende situasjon vi har opplevet etter frigjøringen, og dette er skjedd ved hjelp av de tidligere hjemmesitteres stemmer, kan det melde seg store muligheter, og bli opp-takten til flere saklige endringer fremover av hittil uløste spørsmål.

Vi vet med oss selv at vi har hatt høye idealer, og det er et uavviselig krav å bære ideens fane høyt, og derfor legge vår stemmeseddel i urnen.

A. T.

Skyld og Soning

DEN BRITISKE JURIST F. J. P. VEALE GRANSKER «VAR TIDS NØKKELPROBLEM»

Den tyske by Danzig som Hitler ville befri.

9. Denne trykkende byrde av skyldig skam.

Tyskere som synes det er uutholdelig å bære denne trykkende byrde av skyldig skam, som man har betydet dem at de har å føle når de tenker på at deres land i 1939 gikk til krig for å befri sine landsmenn i Danzig, må meget omhyggelig studere alle de enkeltheter som er tilgjengelige i lyset av alle tilhørende omstendigheter, fra Edens invasjon i Egypt i 1956, Pandit Nehrus erobring av Goa i 1961 og Katangas undertrykkelse ved hjelp av stridskrefter fra FN i 1963. Og så må de overveie om Hitlers eksempel fra 1939 virkelig kan ha vært så avgjørende dadelverdig, for det ble jo kopiert i løpet av få år av Anthony Eden, Pandit Nehru og FN's generalsekretariat. Etterapelse er sikkert den mest ettertrykkelige form for tilslutning! Like sikkert kan en så tungtveiende tilslutning ikke ganske enkelt feies tilside. Om Anthony Eden kan man iallfall si at han var en statsmann med mangårerig erfaring og hadde tjent under slike forbilder på politisk rettskaffenhet som Lloyd George og Sir Winston Churchill. Ingen vil våge å bestride at den hellige Pandit Nehru hadde vunnet seg sin verdensberømmelse gjennom sine gjentatte bekjennelser til forsoning og fredskjærighet. Om U Thant, FN's burmes-

iske generalsekretær, trenger man igrunnen bare å si at han er valgt til sitt høye embede av en organisasjon der, som det heter, representerer alt som i dagens politiske liv er det eneste gode og ideelle. Det er beklagelig at ikke en eneste profesjonell historieforsker med samme oppfatning som professor Eschenburg i Tübingen og professor Trevor-Roper i Oxford, hvorefter Tysklands eneskyld for krigen i 1939 i det vesentlige er et kjernesporsmål av vital betydning for den nuværende politikk, har skrevet en bok hvori han legger frem de kjensgjerninger som idag er kjent med henblikk på hint tidspunkt, og sammenligner dem med de kjensgjerninger som etter 1939 har ført til fiendtligheter i årene 1956, 1961 og 1963. Hensikten med

Den fredens mann Nehru.

den bok måtte være å fjerne tvilen om hvorvidt skrittet til krig for befrielse av Danzig på noen slags måte adskiller seg fra de krigerske aksjoner som skulle hindre Egypts overtagelse av Suezkanalen, skulle hittede annekseringen av den portugisiske besiddelse Goa eller sluttelig skulle spille de belgiske kobberminer i hendene på de amerikanske finanskapteiner. Hvert av disse tilfeller er et eksempel på et politisk mål for hvis skyld man har gått til krig. Hva var så ganske eksakt de adskillende vesenstrekk som har stemplet krigen i 1939 som en uutslettelig forbrytelse som for evig skal hvile på tysk samvittighet, mens krigen av 1956, 1961 og 1963 i verste fall bare var en uanskyldig utglidning fra moralens høyeste standardbegreper? Hvis det lar seg påvise en slik forskjell, så er det visselig på høy tid at man peker på den!

En slik bok er imidlertid ikke blitt skrevet og det vil sannsynligvis heller aldri skje. Professor Eschenburg og professor Trevor-Roper vil bare sammen lamentere over, som de sier, de beklagelige konsekvenser som uundgåelig vil oppstå av avsløringen av sannheten om den krig som brøt ut i 1939. Fra dem er det ingen hjelp å vente, for deres argument er at mens man uhindret kan undersøke kriger før og etter denne datum, så kan ikke denne faste regel om historiskvitenskapelig forskning anvendes på krigen av 1939 fordi (for å sitere professor Eschenburg) «tvil på Tysklands eneskyld for annen verdenskrig ville ødelegge grunnlaget for etterkrigspolitikken.»

Følgelig må den tyske statsborger som føler seg uutholdelig trykket av skyldig skam over den tyske riksstyrings forhold i 1939 selv studere kjensgjerningene i de forskjellige bøker som befatter seg med de foran anførte eksempler på krig til oppnåelse av et politisk mål. Han vil da høyst sannsynlig komme til den velgjørende slutning at byrden av den skyldige skam som han så lenge har vandret rundt med og som har forekommet ham så tung som bly, ikke består av annet en blå tåke. Hvis han er klok, så avferdiger han derefter temaet «krigsskyld» med den muntre nonchalanse som Anthony Eden, den hellige Pandit Nehru og den burmesiske FN-generalsekretær gjorde det.

En slik forandring av holdning ville utvilsomt, som professor Eschenburg høytidelig advarte mot, føre til sammenstyrtnen av grunnlaget for etterkrigspolitikken. Hvis

Forts. side 6

MED EN SOVJETSOLDAT I VERDENSKRIGEN

For FOLK OG LAND av armenieren Jerwand Dshanian

Plakat fra forfatterens oppførelse som danser i Sovjet.

Vi merket fra første stund, at i denne divisjonen var alt velstelt. Alle hadde nye rene uniformer, og vi to telegrafister, som kom rett fra badet, fikk utlevert nytt undertøy, uniform og støvler, det var ikke nok med vanlig desinfeksjon. De ville ikke at vi skulle gå i fillete, svarte uniformer som var alminnelig, særlig ved frontene, men at vi skulle venne oss til den alminnelige rensligheten der.

Geværer og våpen måtte pusses, og patroner ettersees hver dag, det var straffbart ikke å holde militært utstyr i orden. Kontrollen var streng, det ble også eftersatt at støvler var smurt og pusset hver dag.

Divisjonskommandoen sørget også for god og rikelig mat, ingen skulle ha utilstrekkelig kost. Armenierne er vant til hardt arbeid, og er utholdende, men de liker god og kraftig mat, og her så alle, store og små, ut som muskelsterke og kraftige karer, veltrente og i godt hold.

Divisjonen hadde vært i forreste linje i flere måneder, og nå skulle den, etter krigsreglementet, hvile ut bak fronten en tid, og ble avløst av 138. armenske divisjon.

Det virket ikke akkurat som om denne divisjonen her hadde gjennomgått svære kamper mot tyskerne, for det var karer som ikke tok det så høytidelig. De tok det som en dagligdags ting. Men det var de, som først ble landsatt på den Kertsjinske halvøya, og kjempet seg heroisk fram, og drev tyskerne tilbake fra Kertsj til Feodosia, og dermed banet vei for efterfølgende divisjoner, som kom seg over Asovhavet til Krim uten særlige vanskeligheter.

Hele hæren så på det som en ærefull innsats, men tiltross for at de var blitt satt på en slik jobpost, og hadde hatt alt det slitet, var alle i godt humør, og vi telegrafister fikk rusle omkring, når vi var ferdige med arbeidet ved morseapparatene.

12. Kjærlighet pr. telegraf.

En dag da jeg kom inn i bunkeren for å begynne jobben min, stod det to autoritetspersoner der av høyeste rang, den ene var selveste divisjonskommissar Shahinian, og den andre var Kommissar Agulian, sjef for alle bakerier og proviantlagre.

Kommissar Shahinian var noe for seg selv, en mann man la merke til, høy og slank, og med et flott ansikt. Han minnet meg om den legendariske armenieren - Aran den vakre, som den asyriske dronning Shamiran. (Semiramid på assyriske) ble forelsket i, mens Kommissaren Agulian var en middelshøy og ordinær type.

«Goddag» sa den sistnevnte, «nå kamerat Dshanian, hvordan har du det? Kjenner du meg ikke igjen, jeg er Agulian, din tidligere pionervasjati».

Jeg skvatt til, ikke av forbauselse over å treffe en

Forts. side 6

FN går til krig mot Katanga.

RELATOR:

To samtaler

NIELS NIELSEN:

Den ydre og den indre Frihed

En solblank julidag traff vi vår venn frontkjemperen. Han så mørk og dyster ut og skinte ikke om kapp med oss andre i gleden over sommervarmen etter mange ukers regn og kulde.

— Er du ikke i humør i dag?

— Nei, sa han. De siste par-tre måneder har vært adskillig av en påkjønning. Dag etter dag er vi i aviser og kringkasting tutet ørene fulle med alle slags heltegjerninger, ofte av utrolig art. Og ustanselige festmøter har vært arrangert til minne om en eller annen «innsats». Og i skyggen av all denne heseblesende patriotisme har jeg inntrykk av at man pånyttlater seg å se ned på oss: «Der går han, landssvikeren!» Jeg må si våre fiender har vært flinke. Men hvorfor er de våre fiender egentlig? Det er jo dem som har lurt oss opp i alt dette. Ja, vi er blitt lurt! Jeg bruker med fast overbevisning dette uttrykket fordi jeg synes det er opplagt at ved den ubetingede kapitulasjon 10. juni 1940 blev det innført en helt ny rettsordning. Fremtredende jurister som f. eks. h.r.advokat Holte understreket dette klart og tydelig. Den enkelte borger sto fritt med hensyn til om han ville gjøre krigstjeneste på britisk eller tysk side. Hvorfor nå ikke endelig være ærlige og innrømme at norsk deltagelse på engelsk side var den enkeltes frivillige sak og aldeles ikke noe ledd i «Norges krig». H.r.advokat Albert Wiesener, hvis bok om «Seierherrenes justis» jeg forøvrig leste med glede, skuffet meg dypt på dette punkt. At krigen skulle ta til igjen «litt etter litt» låter mildest talt merkelig. Men kanskje var han nødsaget til å gjøre denne innrømmelse til jøssingsynet for overhodet å få boken ut. Den ubetingete kapitulasjon måtte for hver borger være rettesnoren, og det var i tillid til den at jeg meldte meg til fronttjeneste. Man fremholdt for oss den dødelige fare bolsjevismen betød for det øvrige Europa, og det trodde jeg på.

— Du anså kanskje nazismen i forhold til bolsjevismen for å være hva tyskerne i mere åpenhjertige øyeblik-

ker kalte «das kleinere Übel»?

— Jeg tok ikke noe standpunkt til nazismen. Jeg betraktet ikke Nasjonal Samling som en nazistisk organisasjon. Jeg hadde den største tillid til Quisling. Han var nordmann og han tenkte norsk.

— Du har lest mr. Hewins bok?

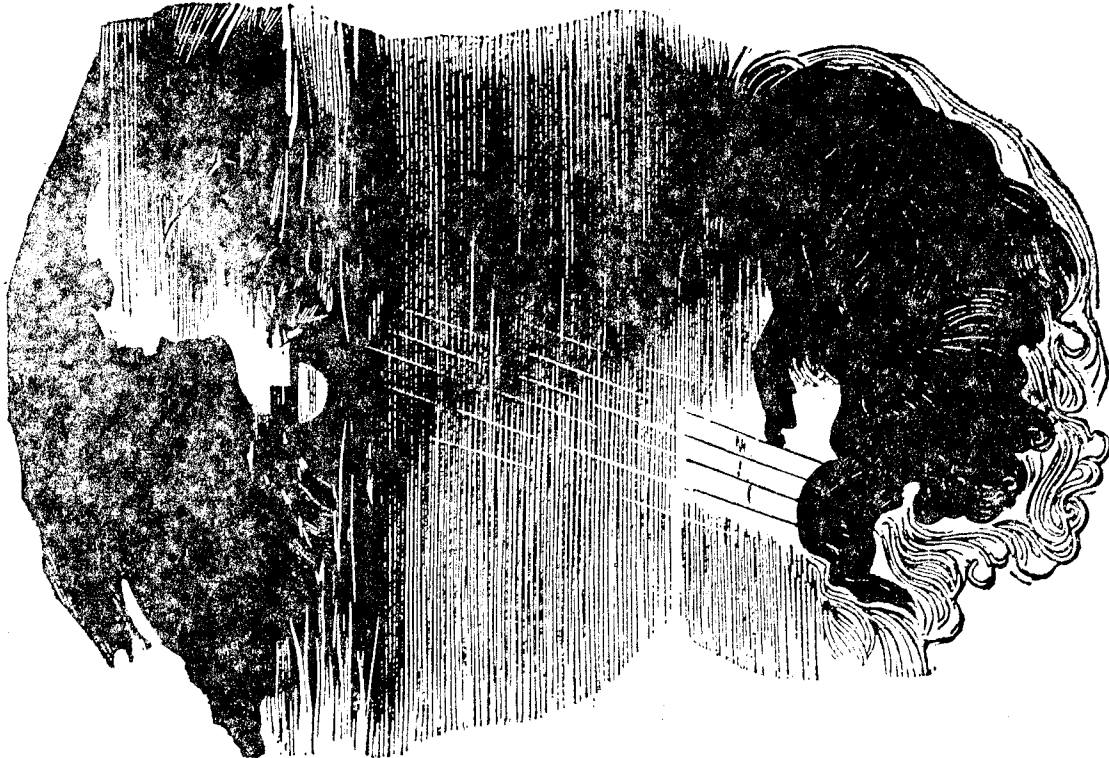
— Det har jeg. Endelig en historiker som kan fremlegge rene fakta uten å behøve å ta hensyn til om de på visse hold er populære eller ikke. Det er et lyspunkt.

— Men hva med reaksjonen på boken? Du hørte kanskje hva en viss Varmann tilot seg å si i Stortinget?

— Jeg leste iallfall referatet. Det var så altfor tydelig de skyldiges røst. Det er klart de var forbitret over at noen våger å røre ved de «historiske kjensgjerninger» de med så megen møyne har forsøkt å få etablert. Men det må bli slutt på alt dette. Luften her til lands vil alltid være forpestet så lenge løgn og bedrag opphøyes til en slags offisiell religion.

Noen dager senere møtte vi en mann som på sitt felt gjorde et stort arbeide under krigen for å verne nasjonale interesser. Uten hans oppofrelse er det lite tvilsomt at okkupantene ville ha anrettet adskillig skade på angjeldende sektor. Men ut fra den spesielle...

Forts. side 8

Blandt Medlemmerne af den Venstregering, som Kong Christian den IX for 64 År siden valgte til at repræsentere den nye Regering, var der flere fint dannede Mænd. Venstrepartiet rådede over adskillige Talere med stor naturlig Begavelse, og med et ofte særdeles træfsikkert Mutterwitz. De forstod desuden over deres Ord at lægge en hjertelig og varm Tone, der bevægede Tilhørerne. De var fremragende Debattører, hurtigere i Vendingen, smidige og slagfærdige, spillende med deres Talekunst med en besnærende Færdighed i Ordernes Brug. Rutinerede Balancekunstnere, der applauderede til Folkets Bifald ved Håndklap, som manøvrerede med nogle veldrejede Vittigheder, ligesom en Ekvilibrist med sine Bolde. Hvem kan nægte at det demokratiske Tænkeorgan var fortræffelig organiseret hos de Mænd, der, som Medlemmer af Regering og Rigsdag i første Række var sat til at varetage det almene Vel.

Det demokratiske Dogme befinner sig imidlertid på en roterende Karrusel, en Drejescene, på hvilken det udefinierlige Begreb, som vi kalder Tiden, over sin Virkning un-

der den fremadskridende politiske Udviklingsproces. I den sjove danske Film «Selvmorderskolen» vises en Optagelse fra Christiansborg Slotsplads. En Folketaler med en velklingende Tenorstemme, iført et velsiddende Sæt Selvskabstøj og høj Silkehat, er kravlet op på Sökkelen til Frederik den Syvendes Rytterstatue. I en teatralisk Positur og med en lidenskabelig Patos taler han med bevingede Ord til den tusindtallige Folkemængde, der med meget spændt Opmerksomhed lytter til hans oratoriske Udgivelser: «Til hvilken Nytte gav den afbildede Rytter os i Året 1849, ved Junigrundloven, den ydre Frihed, en Frihed, der ved Revisionerne 1866, 1915, 1920 og 1953 (den sidste gang blev Ændringen dog kun sanktioneret «med Hujen og Skrigen») er den rene Illusion som et Værn omkring de Menneskerettigheder, der proklameredes ved den franske Revolution 1793-95. Jeg spørger: hvad er denne forfalskede Folkefrihed værd? Den er ganske værdiløs så længe Kommunisten og demokratiske «Frihedskæmpere», som vi oplevede i 1945, kan tvinge den siddende parlamentarisk-demokratiske Regering til at annullere og udradere af Grundlovens Paragraffer i en Grad så Hundretusinder af Landets lovlige Borgere bliver prisgivet den højroede Pøbels Mishandling, bliver udsat for længere Tids Frihedsberøvelse med påfølgende økonomisk Ruin.» Det skal indrømmes, at Konklusionen, der er dragen med Hensyn til Berøvelsen af den indre, den individuelle Frihed, er min egen. Såfremt den optrædende Folketaler havde brugt mine Ord kunde han have løbet den Risiko at blive lynchet af de frihedselkende Demokrater i det store Mas-

seopløb.

Efter at det krigeriske Uvejr i Årene 1939—45 har hærget Europa, er Folkementaliteten undergået en mærkbar Forvandling. Ved den anden Verdenskrigs Udbrud var Danmark faktisk blottet for selv den minste Antydning av et effektivt militært Forsvar. Men Krigens ubønhørlige Lov er en Realitet for hvilken ethvert Land må bøje sig. Der er visse ydre og indre Kræfters Udfoldelse mod hvilke Mennesket kæmper forgæves. De vulkanske Udbrud, der med ukontrollable Mellemrum udsender Ildsøjler fra Jordens indre, og de ødelæggende Jordskælv, fortæller os at vi lever på de sidste aflejringer af en Klode, hvis Tilblivelse skyldes Sammenklumpning af Stjernetåger udenfor Mælkevejssystemet.

Analog med disse fysiske Fænomener, der er uafhængige af Erfaringen, udløses der Tid med anden voldsomme Spændinger i Folkemasserne. Tidsrummet fra 1933-45 kan med god Begrundelse kaldes en Tidsperiode i hvilken det sydede og boblede i det politiske Liv i Vesteuropa, da de ekstreme Ideologier, den religiøse Formalisme og den filosofiske Skeptisisme efter et Tidsrum af omtrent Hundrede År var løbet ud i deres yderste Konsekvenser. Spændingen i disse divergerende politiske Begreber nåede Højdepunktet i Tyskland, i et Germanien, der har frembragt så geniale Tænkere som Immanuel Kant, Georg Wilhelm Friedrich Hegel, Friedrich Wilhelm Nietzsche og Ludwig Feuerbach, et Land, der som et lysende Centrum, har ligget skinnende i Åndens Sollys. Nu opstod der som en

Forts. side 7

Forlik —

Forts. fra side 1

kenbrock-brev er «et falskneri», så var det naturligvis ikke meningen å påstå at Hartmann kunne tenkes å ha forfalsket teksten eller kanskje til og med ha skrevet Piekenbrocks navn falskt. — Intet av det her anførte rammer naturligvis det innsenderen kaller «Sverre Hartmanns personlige hederlighet» i vanlig borgerlig forstand.»

Hartmann var ikke fornøyet med denne presisering og anmeldte redaktør Melsom for ærekrenkelse. Riksadvokaten erklærte så i pressen at her gjaldt det hva straffeloven kaller «almene hensyn» og at han derfor personlig hadde tatt «skritt i retning av offentlig tiltale mot redaktør Melsom», for å tale med «Dagbladet». Saken ble slått stort opp, først i «Verdens Gang» og senere ikke bare i den øvrige presse, men også i kringkasting og i fjernsyn. «Verdens Gang» kom kanskje sakens kerne nærmest da det bl.a. håpefullt skrev:

«Britten Ralph Hewins meget omtalte bok om Quisling får derved allikevel et rettslig etterspill i Norge.»

I mellomtiden kom det i midlertid kontakt istand mellom «Folk og Land» og Sverre Hartmann. Det sier seg selv at vi naturligvis intet hadde imot å understreke hva vi skrev 26. juni, at vi ikke beskyldte Hartmann for å ha forfalsket brevet, og da Hartmann også dokumenterte for oss på en overbevisende måte at brevet stammet fra den tyske general, ble det inngått

forlik med følgende ordlyd:

«Redaktør Melsom, som har hatt anledning til å se originalen av general Piekenbrocks brev til Hartmann, samt tilhørende konvolutt for rekommandert sending, trekker uten noe som helst forbehold tilbake sin beskyldning om at det foreligger et falskneri. Redaktøren erkjenner likeledes at dokumentets innhold så langt fra er tilbakeholdt, som hele innholdet ble gjengitt allerede i «Samtiden»s mainummer 1956, tre og et halvt år før Piekenbrocks død. Redaktør Melsom fremfører derfor sin uforbeholdne undskyldning. Advokat Sverre Hartmann trekker sin anmeldelse tilbake og anser saken ute av verden.»

Det ble av de to parter avfattet en pressemelding som skulle tilstilles NTB. Det var enighet om at meldingens overskrift skulle være «Forlik i injuriansaken Sverre Hartmann mot «Folk og Land». Imidlertid har endel aviser ikke holdt seg til den

avtalte overskrift og «Dagbladet» har på en utilbørlig måte gjengitt forliket med en rekkevidde som det ikke finnes dekning for, idet det i overskriften anfører at «brevet som bekrefter Quislings svik ekte erkjenner 'Folk og Land'-redaktøren».

«Folk og Land»s redaktør har ingenlunde bekreftet noe annet enn at omhandlede brev stammer fra general Piekenbrock og således naturligvis er ekte, men han har ikke erkjent at brevet fra den tyske general med beretning om absurde militære opplysninger fra Quislings side «bekrefter Quislings svik.»

Vi liker ikke å knytte bemerkninger til et forlik som i og for seg burde tale for seg selv, men på bakgrunn av den tendensiøse måte saken er fremstillet på fra «Dagbladet»s side, har denne utførlige redegjørelse vært nødvendig, så meget mere som det var en klar avtale mellom partene at erklæringen utelukkende gjaldt brevets ekthet og ikke vurderingen av innholdet.

Skyld —

Forts. fra side 4

leseren av denne lille studie imidlertid ikke ser på den nåværende politiske situasjon i Tyskland som ideell og tilfredsstillende, så burde ikke denne advarsel avskrekke ham fra selv nøyaktig å undersøke kjensgjerningene.

Før eller senere må diskusjonen begynne om avholdelse av en konferanse hvor det forhandles om en fredsavtale som avslutter annen verdenskrig. På denne konferanse vil en felles alminnelig overbevisning om Tysklands eneskyld lette forhandlingene i høy grad. Det er nødvendig ved en nyforming av det europeiske kart å finne en slags rettferdiggjørelse for innlemmelsen av Øst-Tyskland i Polen. Den offentlige mening i hele verden viker tilbake for å nevne ordet «anneksjon» og krever at hvis det fullbyrdes en anneksjon, så må det på en eller annen måte maskeres. Særlig den britiske offentlighet har alltid vist seg uvillig til å anerkjenne den kjensgjerning at 1. verdenskrig var en vannviddsorgie av vold og ikke førte til gunstige resultater av noen art. Lenge fant man trøst i at Englands uhørte ofre av blod og verdier i 1. verdenskrig for alltid hadde skaffet gyldighet for den store demokratiske grunnsetning at en regjering fremtidig trengte tilslutning av de regjerte. Alle er enige i at forankringen av dette storartede prinsipp må bety en uvurderlig vinning for hele

Sovetsoldat —

Forts. fra side 4

kjent akkurat her, men at jeg skulle treffe nettopp ham ville jeg ikke ha tenkt meg, for det var jo så lenge siden, den gang var jeg bare 8-9 år gammel skolegutt. Og nå stod jeg der foran ham i givakt, og under hans kommando, for han stod for utlevering av brød og matvarer til hele divisjonen - 20 000 mann.

Agulian, eller Agulov, slik som denne dyktige armenieren kalte seg den gang, var en av de menn i byen Tiflis, som for ca. 40 år siden da, stiftet den såkalte pionerorganisasjonen, en ungdomsorganisasjon som kan sammenliknes med den tyske Hitlerjugend. Han var også leder for pionerorganisasjonen på skolen vår - nr. 89 - hvor vi allesammen gikk med rødt slips, og så

menneskeheten, for hvis det nu engang er umulig for en stat å annektere en annens territorium, så er krigens hovedformål borte og følgelig vil krigføring opphøre i hele verden.

Britiske politikere klamrer seg fremdeles til denne vrangforestilling. Så sent som i begynnelsen av 1963 roste den daværende innenriksminister R. A. Butler (senere utenriksminister) seg for Underhuset i forbindelse med oppbrytningen av den sentralafrikanske føderasjon, av at den britiske politikks eneste mål var å hevde den grunnsetning at enhver overenskomst måtte ha frivillig tilslutning av de regjerte. Denne erklæring ble mottatt med høylydt bifall fra medlemmene av alle partier. Så lenge utskillelsen av de tyske østprovinser ikke formelt er sanksjonert gjennom en fredsavtale, er det fortsatt mulig å hevde at grunnsetningen «regjering med tilslutning av de regjerte» fremdeles ikke er blitt et betydningsløst slagord etter at Stalin i 1945 demonstrerte hvor lett man kan komme utenom den, idet man fordri ver innvånerne i det område man tenker å annektere og så befolker det påny med nybyggere, hvis tilslutning til anneksjonen selvsagt kan skaffes uten videre. Bare hvis man presenterer Polens anneksjon av de tyske østområder som en rettferdig straff for den forbrytelse Tyskland begikk i 1939, kan den britiske offentlighets selvaktelse opprettholdes. Inntil det blir undertegnet en fredsavtale må derfor Tysklands eneskyld for enhver pris opprettholdes av de historikere som er mindre interessert i sannheten enn i det politisk hensiktsmessige.

sang vi «La solen alltid skinne» som han lærte oss. Jeg likte så godt den sangen, og alle de gode tradisjonene, og alle reisene han arrangerte til det berømte armenske feriestedene Ki-rovakan og Dilidzan, hvor vi pionerer tok turer i skogen, klatret i fjellene og badet i elven. Vi så på historiske monumenter og minnesmerker, men jeg tok avstand fra at han, i likhet med bolsjevikene, ville ha oss til å fornekte religionen, og til og med forlangte at vi skulle angi våre foreldre, hvis de holdt på religionen. Og dette hadde tilfølge at flere voksne menn og kvinner ble arrestert og fikk straff for dette.

Jeg meldte meg ut av pionerorganisasjonen, men jeg skiftet mening om Agulian, da han kom til meg og innrømmet at han hadde tatt feil, og erklærte at religionen ikke var skadelig, men at den tvertimot forfektet moral og et skikkelig liv for menneskene

— «Goddag - kamerat kommissar» sa jeg og gjorde honnør for dem begge.

— «Imorgen skal du opptre for bakeriarbeiderne» sa han.

— «Jeg har ikke noe utstyr med meg, og kan ikke opptre» sa jeg og dessuten er jeg i det militære og må passe mitt arbeide i telegrafene.

«Ikke kom med det tullpratet» sa han, «du behøver ikke noe utstyr for å danse, jeg kommer imorgen og henter deg». Og så vendte han seg til Kommissar Shahinian. «Vær så snild å sørg for at han får fri fra telegrafene imorgen». — «I orden» sa denne, «du kan opptre imorgen — kamerat Dshanian».

Jeg visste at det nyttet ikke å si nei, det ville bare skade meg. Dessuten var de to kommissarene sterkt kunstinteressert, — «Men hvordan blir det med musikk da?» spurte jeg. — «Det har vi alt, du behøver ikke tenke på det» var svaret, og så gikk de to autoriteter ut av bunkeren.

Dagen etter ble jeg kjørt med en militærbil til en landsby, som lå noen få kilometer borte, og kom inn i en bygning, fylt av både militære og sivile. Der skulle jeg rett og slett danse midt på gulvet, for det fantes ingen scene, og der satt det et par musikere og stemte instrumentene sine. Men like før jeg skulle opptre, ble øynene mine plutselig dekket av to hender. Jeg prøvde å skyve dem vekk, men de klemte

enda hårdere til. — «Du må gjette hvem det er, men bruk ikke makt» sa en stemme, og en annen sa: «Kjenner du ikke denne leken?»

Jeg rotet i hjernen min, for å finne ut hvem det var, men forgjeves, hendene virket kvinnelige, bløte og små, og det stemte, for da de slapp stod det en smilende ung, pen pike foran meg, men jeg kunne ikke forstå hvem det var. «Jeg kjenner Dem ikke», fikk jeg da omsider sagt. — «Jo, du kjenner meg» sa hun. — «Nei!» — «Jo», sa hun, «jeg er telegrafisten Vera».

Om jeg kjente det navnet? Vi hadde bare vekslet noen få kjærlighetsord til hverandre pr. telegraf gjennom morseapparatet, så snart vi hadde fått kontaktet og sendt telegrammene gjennom hverandre, men vi hadde selvsagt ikke sett hverandre før, og nå traff vi hverandre for første gang her i dette festivitetslokalet. Hun virket slett ikke så fornærmet, som hun ga uttrykk for gjennom telegrafene sist, da jeg ikke ville sende henne fotografiet mitt, som hun bad om - også gjennom telegrafene. Men nå trykket vi hverandre i hånden, og omfavnet hverandre, varmt og hjertelig, og gledet oss over at vi endelig hadde truffet hverandre, midt under den grusomme krigen som ennå raste over hele den Kertsjinske halvøya. Plutselig kom en offiser og skjov meg vekk og sa: «Nå må du se å konsentrere deg om dansen, og vente med flørtten til siden».

Og så hørte jeg Agulians stemme, han stod midt på dansegulvet, og meldte ut til tilskuerne: «Nå vil kamerat Dshanian danse den humoristiske dansen Kinto, dansen fra Tiflis, for oss». Han hadde ikke spurt meg på forhånd om hva jeg ville danse og jeg hadde bestemt meg for en annen dans. Men jeg protesterte ikke, jeg skjønte at han gjerne ville se denne dansen som var så populær, også utenfor hjembyen min. Jeg fikk ikke tid til å si noen ord til musikerne en gang, for de stemte i med melodien, straks Agulian hadde meldt meg.

Før jeg visste ord av det var jeg igang med dansen, og jeg merket med en gang at det var vanskelig å danse i den tunge uniformen, og med de tunge, tykke støvlene, det smertet i benene, når jeg prøvde å utføre de vanskelige trinnene, og de hurtige bevegelsene, men jeg måtte holde ut til dansen var ferdig. Dansen «Kinto» betyr kan-

Den ydre og indre Frihed —

Fort. fra side 5

Modsætning til Karl Marx og den materialistiske Historieopfattelse, en ny tidssvarende Samfunds-Antropologi, Nationalsocialismen. Ideen er dog ikke begrenset til Tyskland, thi, i statsvidenskabelig Henseende er der intet Skel mellom Landene, Tankearbeidet på det sociale Område er internasjonalt. Men det var Adolf Hitler, der afslørede de demokratiske Dogmer som et Falskneri, der er iscenesat og praktiseret af de parlamentariske Regeringer på det europeiske Kontinent. Naturvidenskapen bærer talrige Vidnesbyrd om, at een og samme Tanke kan bryde frem forskjellige Steder, på det samme Tidspunkt. Og Nationalsocialismens Historie viser at noget lignende er Tilfældet ved dens pludselige Opståen.

Det danske Folks Historie i det 19. Århundrede beviser tilfulde, at i dette vort lille Smør-Flæske-Kød og Ægproducerende Lavland, vil Materien alltid sejre over Ånden, skønt Mennesket jo ifølge Skriftens Ord ikke lever af Brød alene. P. G. Lindhardt skriver i «Vækkelse og kirkelige Retninger»: «I den Verden, som er Guds, bygger Ånden som den vil, og med

skje det samme som den franske «Apache-dansen» Den er populær også utenfor Armenias grenser, og den danses i forskjellige variasjoner av alle kaukasiske folkestammer, ved alle fester, og er en gledesfylt dans med lystige og frie bevegelser. Dansens ekstatiske natur kommer til utfoldelse ved at den innledes med nytelse av sterk alkohol. Kinto er nemlig en person, som bruker alt han tjener til fest og fornøyelser, han prøver alltid å holde seg i godt humør, og more både seg selv og andre. Derfor har også dansen - Kinto - morsomme bevegelser og humoristiske trinn, som karakteriserer at Kintos liv er fylt av komikk og humor.

Endelig ble jeg ferdig med dansen, og så elendig hadde jeg aldri danset før. Det var også rimelig, for jeg var helt uten trening. Jeg hadde ikke danset siden jeg trakk i uniform, men det så ut til at tilskuerne likte det, for applausen tordnet løs med bravrop, og de forlangte til og med dacapo, men jeg hadde ikke lyst til det, for tærne mine ble ødelagt i de svære støvlene. Men nå kom selveste kommissar Agulian og ba om å få dansen gjentatt. Han hadde dengang bodd et par kvartaler fra meg, og vi vokste opp sammen i den gamle bydelen i Tiflis - Havlabar.

hva den vil, lige så gerne med religiøs Tro og Begejstring, Forkyndelse, Bekendelse og Lovsang, som med Svingningerne på Eksportmarkedet, eller de skiftende Forhold i Liberalismens eller Planøkonomiens Tidsaldre. Endvidere: at ville bruge Helligånden som et af den teologiske Historieskrivnings Arbejdsredskaber, og således kortlægge omfanget og Dybden af Guds Indflydelse på Hændelsesforløbet, er kun tåbelig Anmasselse. Helligånden lader sig ikke indskrænke til en af Historiens virkende Årsager på Linie med, og af lignende Art, som andre Faktorer: politiske, økonomiske eller psykologiske, og den Historiker, som ved Åndens Vejledning vil bygge en kristelig Historiefilosofi, eller arbejder efter inspirerede Metoder, har slet og ret snydt i Regnskabet og bedraget sig selv (ialtfald andre). Ikke meget har virket så sårende og adskillende i Vækkelsen som Grundtvigs Bemærkninger om at han personlig foretrak «de lystige Fyre» for hældørede pietetiske: Hellere en levende Hund, end et dødt Menneske.

Grundtvigianismen, den kirkelige Anskuelse, der for Hundrede År siden havde sit Gennembrud under stærk Protest fra den daværende Gejstligheds Side, udviklede sig med Årene til at blive en bredt anlagt Folkebevægelse. Den altid skrivende og filosofierende Grundtvig brugte med Forkærlighed forskjellige Sprogskatteringer for at prise den folkelige Oplysning: Solskin og den sorte Muld, Frugtbarhed og Grøde. Der var megen voluminøs Fylde i den store Folkebevægelse. Men det var med den, som med Kornet på Egne med en mager Jordbund; der var en mægtig Stråhøst, men Kærnen havde en meget lav holdandsk Vægt. Når der igennem nogle Decennier gæses frem efter sådanne Retningslinier i «Menneskelivet» i vort Samfund, må Udviklingen nødvendigvis ende i den rene Materialisme — og det var da også lige hvad der skete.

Et vittigt Hovede har engang udtalt, at de Svinehoveder, der tit pryder Slagteriernes Portaler, rettelig burde erstattes med Hautrelieffer af Grundtvig — i Lighed med det pompøse Skulpturarbejde, der dekorerer Væggen ved Nedgangen til Foredragssalen i «Grundtvigs Hus» i Studiestræde 38 i København. At det ikke alene er Verden og Penge, men også Grundtvigianismen og Penge, der er en Legering af «Ånd» og Materie, i hvilket Konglomerat den sidstnævnte Bestanddel er den styrende og rådende, viser den Handelsaffære, der

for ca. 25 År siden blev tilvejebragt, ved hvilken «Kirkelig Forening af 1898», der byggede «Grundtvigs Hus» for de Penge som en Landsindsamling havde indbragt, solgte det solide 4-Etagers Hus til et Konsortium, der brugte det til andre Formåls Tjeneste — og absolut ikke til Fremme af dansk Åndsliv.

Hvis vi ikke selv er Herre over vore Handlinger, og hvis vi for at undgå en stakkel forfrossen Sjæls Lidelser, alene betragter de Sanselige Nydelser som det eneste af Værdi, hvad er så Livets Mål, Tilværelsens inderste Princip. Vistnok har den kulturløse Civilisation gjort mange nutidsmennesker til Pessimister. Den franske Determinist, Hippolyte Taine, der længe grublede over dette dystre Problem, kom til følgende Konklusion: «Når jeg har læst Renæssancens Digtere, og siddet betragtede de samtidige Kobberstik, så har jeg sagt til mig selv, at den Tids Mennesker, i Legeme og Ånd, vare anderledes end vi. Også vi have vore Lidenskaber, men vi have ikke Kraft til at bære dem. De nedbryder os: vi kunne ikke længere utraf-fet være Digtere.

Alfred de Musset, Heinrich Heine, Edgar Allan Poe, Robert Burns, George Byron, Percy Bysshe Shelly, William Cowper, hvormange skal jeg nævne? Livslede, Sløvhed og Sygdom, Afmagt, Galskab og Selvmord, eller i bedste Tilfælde, en stadig Ophidselse eller febrilsk Deklamation, dermed slutter som oftest vor Digtets Liv. Hjernens Spænding fortærer Nervekraften, hentørrer Blodet og angriber Marven, ryster Mennesket som en Orkan, og vor Legemsbygning har, svækket gennem Civilisationen, nu ikke Kraft til at stå længe imod. Renæssancens Mennesker var strengere opdragte, mere vant til Umådelighed, mere hærdede ved Legemsøvelser, mere styrkede mod Fare, de kunde holde ud og leve dermed. Mon noget Menneske nutildags kunde bære den Storm af Lidenskaber og Syner, som har rasset gennem William Shakespeares Sjæl, og dog slutter han som en fredelig Borger, der trækker sig tilbage til sin lille Ejendom og lever af sine Renter».

Niels Nielsen.

Vask, maling,
tapetsering,
mønstermaling.

R I M E L I G

1. KL. FAGMANN

— Telefon 25 12 91 —

Hvilken ed admiral Erling Hostvedt?

Nåværende kommandørkaptein i marinen, N. Owren, har begått en, forøvrig meget spennende bok, som et supplement til det offisielt utgitte verk «Norges Sjøkrig».

Kommandørkapteinens bok heter «Klar til å åpne ild» (Hjemmenes forlag 1964).

Forfatteren, 19 år gammel, skulle den 9. april 1940 opp til eksamen på Sjøkrigsskolen i Horten. Det ble det naturlige nok ikke noe av, tvert om finner vi ham og de øvrige 64 kadetter denne dag installert på «det smalsporete skrangletogget til Drammen». Forøvrig sammen med deres overordnede, daværende kaptein Erling Hostvedt (nå admiral), og daværende løytnant Skule Storheil (nå kontreadmiral).

Forhistorien til denne merkverdighet var, at forfatteren om morgenen den 9. april klokken 8 hastet de få skrittene til Sjøkrigsskolen etter de alarmerende meldinger som var innløpet. Samtidig med forfatteren kommer en fenrik i full fart på sykkel og roper til de oppskakede kadetter: «Alle kadetter møter hos 1. inspeksjonssjef». Denne inspeksjonssjef var ovennevnte kaptein Hostvedt. Forfatteren skriver: «Her fikk vi spreke, våpenføre kadetter en ordentlig kald dusj». Kapteinen fortalte dem nemlig «at det visstnok var avlagt ed på at Sjøkrigsskolens elever ikke skulle få tak i våpen og ta del i kampen mot tyskerne. Til gjengjeld skulle elevene få være på frifot og var uønsket i Horten».

Mens så tyskerne bomber og inntar Horten og Oslofjorden rusler disse spreke, våpenføre, kamplystne kadetter til jernbanestasjonen og embarkerer seg sammen med sine like våpenføre offiserer til Drammen «hvor de skulle være en uke» etter tysk ordre.

Etter ankomsten til Drammen «gav kadettene blaffen i eden som skulle være avgitt», og etter mange viderverdigheter kom forfatteren bl. a. seg over til England og meldte seg til tjeneste i de alliertes styrker. Etter boken å dømme gjorde N. Owren 100% innsats på denne krigsfront. I innsatsvilje og farefulle opplevelser kan han måle seg med våre frontkjempere i så måte og ære være ham for det.

Forfatteren nevner at i motsetning til foran første verdenskrig da såvel marinen og kystartilleriet var mobilisert og minefelter

etablert, var det foran annen verdenskrig såvel i marinen som i kystartilleriet satt opp bare redusert nøytralitetsvern. Oscarsborg festning hadde i løpet av de siste dager før 9. april fått nye, uøvede besetninger og var dessuten underbermannet!

Det egentlige poeng med denne artikkel er å etterforske ordlyden av den ed som var avgitt før kl. 8 den 9. april 1940 og hvor den kom fra. Fra Quisling er det utelukket, da han først om kvelden den 9. april tok affære med sine opprop gjennom kringkastingen.

Denne ed var vel ikke nøye tilknyttet den forhåndsavtale som etter Quislings mening må ha foreligget mellom Kong Haakon og hans regjering på den ene side og England på den annen side om å slippe tyskerne inn i landet sydpå?

AH

Vietnamkrigen —

(Fort. fra s. 2)

så gjennom den trufne mann. Forbildet til dette våpen er de i første verdenskrig anvendte, men sammenligningsvis harmløse «flyverpiler». Endelig hører man om et nytt småkalibret hurtigildgevær M-16 — betegnelse «Arma-lit» — med hvorveleffekt. Prosjektilene av kaliber 5,56 mm slår gjennom stålhjelm, tykke planker og andre hindringer uten vanskelighet og begynner etter gjennomslaget å «hvirvle». Årsaken til denne hvirvling blir strengt hemmeligholdt. Hvert skudd av dette gevær er absolutt dødelig. Dyr som under forsøk bare fikk treff i bena døde på stedet. Dette er imidlertid åpenbart ikke hele registret av de nye våpen som prøves i Vietnam. Antagelig blir de viktigste forsøk hemmeligholdt for å hindre fremstilling av motvåpen. Av største betydning vil også være hvorledes amerikanerne tilpasser seg partisankrigen, som de ikke fikk noen erfaringer om i de to verdenskriger.

*****

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvn. 5 — Ø. Ullern

Telefon 55 61 29 — Oslo

AVERTÉR I
FOLK OG LAND

FOLK OG LAND

To samtaler - -

(Forts. fra side 5)

sielle og eiendommelige jøsinglogikk at «desto større nytte man har vært for sitt land i krigens år, jo strengere straff» ble han dømt til flere års fengsel og dertil økonomisk ruinert. Som de fleste av oss har han hatt det tungt og vanskelig i etterkrigsårene.

Han lysnet opp da han så oss, men så ble han atter bister i uttrykket.

— Leser dere Aftenposten? spurte han.

— Ja, dessverre. Det er ikke meget å velge mellom når vi ikke selv makter å utgi vår egen dagsavis. Før krigen hadde vi Tidens Tegn, men den eksisterer jo ikke mere. Vi innrømmer gjerne at det er adskillig av en påkjenning å ploye gjennom Bestemama Aftenpost.

— Ja, men aldri så ilde som de siste månedene. Dette helteskrytet dag etter dag er til å bli kvalm av. Snakk om hule brødre.

— Du har rett. Det var ikke bra.

— Og nå velter den politiske propaganda over oss. En borgerlig samlingsregjering skal øyensynlig bli selve paradiset.

— Du tror ikke på det?

— Nei. Da jeg leste regjeringen *Lyngs* tiltredelseserklæring måtte jeg knipe meg i armen for å kjenne om jeg var våken. For en lunkenhet og unnfalighet. Den kunne like gjerne ha vært skrevet av *Gerhardsen*. Har de folkene da ikke noe ansikt? Etter min mening er et *personskifte* uten enhver interesse, det er *systemskifte* vi trenger.

— Du er vel klar over at det innen våre rekker er delte meninger om den sak?

— Det er jeg, og jeg forstår det ikke. Har de såkalte borgerlige partier gjort oss noe godt? Har de ikke deltatt i forfølgelsen av oss med like stor fanatisme som AP-folkene? Det burde ha vært innlysende for dem at vi er utsett som sonofre for å dekke over AP-politikernes svikt og mangel på forutseenhet. Men de faller pladask for sine adskillig smartere politiske motspilleres hensynsløse og utspekulerte propaganda. Vi kunne ha vært de avgjørende og utslagsgivende reservestemmekadre som hadde sikret de borgerlige partier flertallet etter krigen. Men nei, de går med begge bena på limpinnen og fratar oss stemmeretten for mange år fremover. Kan man tenke seg noe

mere motbydelig enn deres holdning til de 200 000 tyskerarbeidere sett i forhold til forfølgelsen av oss? Rolig ser de på at de 200 000 flokker seg bak AP mens de driver menneskejakt på oss til sitt eget forderv. Det får være måte på uanstendighet — og politisk stupiditet.

— Skal vi forstå dette slik at du ikke vil stemme ved valget?

— Det kan dere banne på at jeg ikke vil!

Relator.

Kan sannheten

Forts. fra side 1

rumfullmakten», foruten å gjøre den og dens fortolkninger ugylidige, tilstrekkelig klart viser at eksilregjeringen uten den uriktige stortingsfullmakt overhodet neppe ville ha innlatt seg på de strafferettslige anordninger. Det var en ren tilfeldighet som fikk en så kolossal betydning, nemlig at det opprinnelige referat var brent i de urolige tider. Heldigvis kom et korrekt reservereferat frem i 1945 og ble godtatt av alle stortingspresidentene, inklusive C. J. Hambro, etter Stortingets fullmakt. Imidlertid kan ikke korrigeringen ha vært tilstrekkelig kunnngjort siden så få er å jour!

Det vil kanskje bli fremhevet, at Høyesterett ved sin kjennelse i R. M. B. nr. 3, s. 2, også hadde andre grunner for å godta eksile straffeanordninger. Godtagelsen av «Elverumsfullmakten» var dog den som Regjeringen handlet etter og som også ellers ble nyttet. Høyesterett nevner også selve situasjonen 9. april 1940. Den skulle gi Kongen ekstraordinær lovgivningsmyndighet. Strfl. §§ 8, 14, 86 m. fl. var imidlertid vedtatt nettopp for krig. Da krigen virkelig hersket de to månedene mellom 9/4 og 9/6 var Storting og regjering i landet inntil 7/6-40, men fant ikke lovendring påkrevet. Hvorfor «måtte» lovendring da vedtas etterat Kongen og Regjeringen 7/6 iflg. statsrådsprotokollen var enige om at det var «håpløst for Norge å fortsette krigen» og 6/6-40 å ha gitt ordre til demobilisering?

Mener man så at det er lovlig det Høyesterett bestemmer, holder heller ikke det.

Tolkning av tildragelse A dekker ikke tildragelse B, den endrede protokoll. Heller ikke er vedtak mot lov og grunnlov bindende, særlig overfor kontrakter og kjennsgjæringer, som er fortiet for Høyesterett, således våpen-

SISTE FRA U-HJELPFRONTEN

En vet faktisk ikke enten en skal le eller gråte når en omtrent samtidig med den skatteseddel hvor vi er belastet for norsk hjelp til u-landene får melding om hvorledes denne hjelp blir motatt av de takknemlige svartinger som nyder godt av den. Fra hovedsentret for norsk fredskorpsinnsats (den norske Amerikakopi) Uganda, melder telegrammer i dagspressen at to av de fredelige nordmenn er sendt tilbake fra det område hvor de virket, med trussel om at de vil bli spist opp hvis de vender tilbake. Og den form for u-hjelp er selv de mest negerglade nordmenn ikke villig til å gi.

ENGLAND OG DE FARVEDE

Ellers meldes det nå fra England at selv sosialdemokratene der har måttet ta fornuften fangen når det gjelder synet på de farvede. Labour-regjeringen, som i 1961 uttalte seg mot enhver innskrenkning i innvaderingen fra Commonwealthlandene, har nå måttet gå til drastiske forholdsregler for å begrense denne innvandring. Labour høstet jo bitre erfaringer om den hvite befolknings reaksjon der den fikk de farvede inn på livet, men nå frykter partiet for at det i andre uberørte kretser skal miste stemmer av den motsatte grunn. Det er ikke så greit å være politiker heller. I Commonwealthlandene har tiltakene også vakt forbitrelse. Spesielt er man fortørnet over at Storbritannia fremdeles tillater innvandring av farvede leger, vitenskapsmenn, teknikere o. l., mens ulært arbeidskraft vil bli siktet grundig. En regner med at 300 000 farvede innvandrere vil bli sendt tilbake.

stillstand for igangværende krigs varighet og de tre avtaler 16/5-44 om alliert okkupasjon etter den tyske og påbudet om norsk lovs overholdelse. (Gjentagelse av Art. 43). Nå har domstolene fått rede på det som eksilregjeringen fortiet og hemmeligholdt for Høyesterett da prejudikatet for rettsoppgjøret ble fastslått ved Haalandsaken. Gjenopptagelser må forhindres av prestisje og andre momenter, bl. a. den borgerkrigsmentalitet som Kong Haakon 24/12-1940 beklaget seg over i Norge og flere utenlandske professorer også selvstendig har konstatert, men som dommerne tok som «den alminnelige rettsfølelse i vårt land» (eks. R.M.B. nr. 3, s. 11 i. f.)

vandrere som hadde forberedt seg på Englandstur nå vil bli avvist.

*

NYTT HØYRERADIKALT PARTI I TYSKLAND

Ved det umiddelbart forstående valg til den tyske forbundsdag opptre det et nytt høyreradikalt parti. Det kalles seg «Aktionsgemeinschaft unabhängiger Deutscher» og blant innbyderne er også den ikke ukjente Hjalmar Schacht, Hitlers fremste finansielle rådgiver. Partiet krever tysk gjenforening, tilbaketrekning av både vestlige og sovjetiske styrker fra tysk territorium og en internasjonal avtale som garanterer nøytral status for et slikt samlet Tyskland. Partiet fikk allerede fra starten 23 000 betalende medlemmer, men det er vel høyst tvilsomt om det ved valget kan oppnå de nødvendige 5 % av stemmetallet som er betingelsen for å oppnå mandat.

*

TREKKES USA-TROPPENE VEKK?

I denne forbindelse kan det forøvrig nevnes at en regner med at USA i forbindelse med Vietnamkrigen vil trekke troppeenheter bort fra Tyskland. Og hertil bemerker «National-Zeitung» meget riktig at «mere enn tyve år etter kapitulasjonen er det ikke for tidlig at Tyskland selv kan ta forsvaret i egen hånd.»

*

HITLER FIKK KURVEN!

Den geskjeftige «bestemor» Marlene Dietrich får fremdeles stor og velvillig omtale også i norsk dagspresse. Nyelig ble det således lansert et nytt bilde av henne stigende ombord i et fly. Populariteten skyldes som alle vet, hennes antityske holdning etter at hun gjorde amerikanerinne av seg, og hennes høylydt proklamerte avsky for nasjonalsosialismen. Imidlertid er det vel ikke så mange som vil bite på hva hun forteller i sine memoarer som nu skal utkomme, nemlig at Adolf Hitler gjennom utsendinger gjorde henne et ekteskapstilbud, som hun naturligvis avslø!

*

JØDENE I ULBRICHT-SONEN

får gjennomgå i det zionistiske blad «The Canadian Jewish News», som beskylder dem for å være israelfiendtlige. I denne forbindelse nevnes spesielt utenriksminister (i gåseøyne) Otto Winzer, propagandalederen Albert

Norden, kringkastingslederen Gerhard Eisler, «kulturminister» Alexander Abusch og Paul Merker som er medlem av sentralkomiteen i ESD. Unntatt i oppregningen er høyesterettsjustitiarius Kurt Cohn — kanskje fordi han gjorde en ekstra innsats da det gjaldt den vesttyske foreldelsesfrist for såkalte krigsforbrytelser.

*

KONSENTRASJONSLEIRFANGE SOM ANTI-SEMITT

Den tidligere mangeårige tyske konsentrasjonsleirfange Herbert Günther er dømt til 10 måneders fengsel på grunn av antisemitisk hets, som det heter i pressemeldingen. Han hadde kalt en jødisk skraphandler for «heler», «ågerkalr» og til og med ladt seg henrive til en bemerkning om at «det er synd at ikke alle jøder ble gasset ihjel». Vi lurar på hvor mange måneders fengsel Günther ville ha fått hvis han hadde valgt å skjelle ut en annen nasjonalitet?

~~~~~

Kristne Venner

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — **Kristne Venner** møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapeleg samvær.

Møtetid kl. 19,30.

IKKE NOE MØTE
FØR SEPTEMBER

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 43 33

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4

Telefon 37 76 96

Boks 3214 - Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15.
Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 25,— pr. halvår. I nøytralt omslag innlands: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,00.

Bruk postgironr. 16 450.

Utgiver A/S Folk og Land

Viking Boktrykkeri - Oslo

Daglig friske blomster

Blomsterforretning

SYNNØVELIE

Kranser til alle priser

Frognerveien 30, Oslo

Tlf. 44 22 30